

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: علی مشرف

۲۶ جولای ۲۰۱۸

نگاهی به کتاب ستراتیژی امنیت ملی امریکا در قرن ۲۱

۴

افریقای جنوب صحرا:

ویژگی چهار دهه گذشته افریقای جنوب صحرا استقلال بیشتر کشورهای این منطقه، بی ثباتی شدید، حکومت های اکثراً نظامی و خودکامه و فساد در شکل بسیار پست آن است. درباره این قاره، فعالیت های مجرمانه سازمان یافته، بیماریهای عفونی، بدی تغذیه، معضلات زیست محیطی، میزان پناهندگان، بحران آموزش و پرورش، کمبود زیرساختها... را نیز می توان به عنوان معضلات دیرپا اضافه کرد.

اما داستان دیگری هم وجود دارد، در سال های اخیر، در بسیاری از کشورهای افریقائی تغییرات مثبت گسترده ای رخ داده است. رهبران اصلاح طلب، بر اهمیت کیفیت بالای حکومت تأکید می ورزند، سرمایه گذاری های خارجی مهمی را جذب کرده و با نرخ های بسیار خوب در حال رشد هستند.

همچنین در سراسر این قاره، شاهد افزایش میزان با سوادی، پیشروی انقلاب ارتباطات، گسترش شهرنشینی، و پیرو آن تغییر الگوهای فرهنگی و افزایش تقاضا، می باشیم.

خلاصه این که ممکن است همه چیز با هم هماهنگ شود. این گونه تغییرات سیاسی و اقتصادی یعنی حرکت به سوی نهادهای دموکراتیک و مبتنی بر بازار، می تواند در ۲۵ سال آینده بخش های بزرگی از افریقا را دگرگون کرده و زمینه را برای پیوستن سازنده به اقتصاد جهانی فراهم سازد.

در عین حال در غیر این وضعیت، ایالات متحده و بقیه جهان ممکن است با تهدیدات تروریستی، مشکلات پناهندگی، افزایش بزهکاری های سازمان یافته و سرایت بیماریها از این قاره روبه رو شوند.

قاره امریکا:

منظور ما از قاره امریکا، در اینجا امریکای لاتین و کانادا و حوزه کارائیب است که برای ایالات متحده اهمیت ویژه ای دارد. در بیست و پنج سال گذشته، امریکای لاتین درگیر تغییراتی ژرف بوده است. در حکومت های دموکراتیک (به جز کوبا) شاهد پیشرفت اقتصاد بازار آزاد، کاهش نقض حقوق بشر، رفع برخی تنش ها از راه مذاکره و... بوده ایم.

به رغم این روندهای مثبت، هنوز بسیاری از مردم امریکای لاتین دستاوردهای تغییر را نچشیده اند. اختلاف درآمد، خشونت و بزهکاری، فساد دولتی و اختلاس، رشد اقتصادی ناموزون، شکننده بودن مردم سالاری (جز در چیلی و کاستاریکا و اروگوئه) کاملاً محسوس می باشد. در عین حال نقش ایالات متحده در چگونگی تحولات و توسعه آینده این منطقه مهم است. امریکای لاتین، موجب نگرانیهای مهم نظامی و استراتژیک نخواهد بود. ولی برای آینده اقتصادی و سیاسی منطقه اهمیت بسیاری دارد. ایالات متحده مراقب خواهد بود که بازرگانی آزاد و نهادهای دموکراتیک در این منطقه باقی بمانند.

عدم وجود روابط مبتنی بر همکاری میان ایالات متحده و امریکای لاتین، ممکن است علاوه بر عملکرد اقتصادی ضعیف، معلول عدم رضایت از سیاست های اقتصادی و سیاسی ایالات متحده در منطقه نیز باشد.

کوبا به شکل دیگری یک مشکل ویژه است. آنچه در ۲۵ سال آینده در کوبا روی خواهد داد، بر امنیت ملی امریکا تأثیر چندانی نخواهد داشت و صدور خصومت ضد امریکائی از پیشگامان کمونیست بعد از فیدل کاسترو، ادامه نخواهد یافت. ولی در عین حال کوبا وارث عاطفی جنگ سرد است.

اگر بعد از فیدل، رائل جانشین وی نشود، کوبای بعد از کاسترو، دچار یک جنگ قدرت سخت میان سنت گرایان و اصلاح طلبان خواهد شد...

حتی درباره کانادا ممکن است وضعیت بدین گونه باشد. فکر کردن به آن نیز تکان دهنده است؛ اما فدراسیون کانادا ممکن است در ۲۵ سال آینده متلاشی شود و کبک احتمالاً نقش کاتالیزور را خواهد داشت. فروپاشی کانادا، امواج تکان دهنده نیرومندی به ایالات متحده خواهد فرستاد و از هم پاشیدگی آن ممکن است در وحدت امریکا، شکاف هائی ایجاد کند.

فصل سوم) اوضاع داخلی ایالات متحده امریکا:

تجزیه و تحلیل میزان بازتاب اوضاع داخلی بر امنیت ملی ایالات متحده، امری ضروری است. اگر چه برخی مؤلفه های داخلی تعیین کننده مسأله امنیت ملی (همچون توان اقتصادی) آشکار و بدیهی به نظر می رسند، اما در این میان، عوامل دیگری نیز دخیل هستند؛ نبود انسجام ملی بر؛ روحیه ملی، روحیه از خودگذشتگی در راه اهداف ملی، تغییر ارزش ها و رویکردها اثرگذار است. نکته حساس درباره پیشگویی آینده اوضاع درونی امریکا، بررسی گرایش های گوناگون جمعیت شناسانه، اجتماعی، فنی، اقتصادی و سیاسی است که امروزه دیده می شوند.

از حیث اجتماعی، هزینه های ناشی از پیری جمعیت، ضعف آموزش و پرورش و بی سوادی بزرگسالان و افزایش کودکان بی سرپرست یا تک سرپرست، نگران کننده است در حالی که گرایش هائی چون: اشتغال فراوان و کاهش میزان بزهکاری نیز وجود دارد.

از حیث فناوری، برجستگی و پیشاهنگی امریکا در علوم و فنون در سده آینده ادامه خواهد یافت. ولی گرایش های جهانی فناوری، جامعه این کشور را به شدت تحت تأثیر قرار خواهد داد. در عین حال این دانش فنی رو به توسعه، پرسش های اخلاقی بسیاری را مطرح کرده است.

از حیث اقتصادی، در ربع قرن آینده رشد قدرت اقتصادی امریکا سه درصد در سال پیش بینی می شود که حجم اقتصادی امریکا را تا سال ۲۰۲۵ دوبرابر خواهد کرد. در عین حال مسأله توزیع درآمد در این کشور، اهمیت خواهد یافت.

از جهت ارزش ها، رویکردها و اراده ملی؛ تقویت گرایش های قومی و ضعف انسجام ملی ناشی از آن، تغییر دیدگاه و تلقی نسل های جوان تر به ویژه درباره فردگرایی آلوده به تزویر و ریاکاری، کاهش مشارکت مدنی مردم، نبود علاقه چشمگیر به فداکاری جهت حفظ منافع عمومی و... نگران کننده است. در عین حال امریکائی ها کشور خود را به عنوان نیروی استثنائی خیر در جهان می دانند و اهمیت حکومت قانون، مردم سالاری و حفظ آزادی ها، حیثیت و ارزش فرد، تعهد به عدالت اجتماعی، باور به سخت کوشی و... از هیچ زمان کمتر نبوده است. در این وضع، به باور عده ای، مذهب سازمان یافته، مبنای محکمی برای انسجام ملی است؛ حیات مذهبی مردم را به یک دیگر نزدیک نموده و ارزش های اخلاقی را انتقال می دهد. همچنین اقدام گروهی راتشویق کرده و از زندگی خانوادگی حمایت می کند.

از حیث سیاسی، در نظرسنجی اخیر معلوم شد، مردم از مشارکت امریکا در امور جهانی، در مواردی که به نفع خود آنان باشد، با کمترین هزینه انسانی حمایت می کند.

از جهت گرایش های مؤثر بر امنیت ملی، معضلات اجتماعی و به ویژه بی توجهی عمومی به مسائل امنیت ملی به کاهش سرمایه گذاری در دفاع منجر شده است، در حال حاضر، علاقه مردم به سربازی به شدت کاهش یافته است و نیز شمار فرابنده ای از دانش آموختگان رشته های امور خارجی، بخش خصوصی را بر دولتی ترجیح می دهند.

فصل چهارم) دنیا‌های خیالی:

اساساً امکان پیش بینی آینده به نحو دقیق وجود ندارد، یکی از راه های چیرگی بر این مشکل، گسترش تخیل و پیشی گرفتن از تجارب خویش است. می توانیم با ساختن نمونه های گوناگون آینده های احتمالی، (مثلاً نوشتن سناریوی جهانی) تخیل را فراگیر سازیم و از آینده پیشی بگیریم. سناریوهای جهانی که در پی می آیند، نقش دوجانبه تحولات فناوری و اقتصادی همراه با محیط اجتماعی سیاسی و نظامی را مدنظر دارد:

صلح دموکراتیک

ملی گرایی و حمایت از تولیدات داخلی

جهانی شدن پیرومندان

تقسیم و درگیری

فصل پنجم) موضوعات و پیامدهای اصلی:

تجزیه و تحلیل پیشین، ما را به دستاوردهائی کلی درباره دنیائی که ظهور خواهد کرد و نیز نقش امریکا در ۲۵ سال آینده، رهنمون می شود که بدین شرح است:

۱. آسیب پذیری فزاینده امریکا در برابر حملات دشمنان به رغم برتری نظامی.
۲. پیشرفت در حوزه اطلاعات و فناوری زیستی، ایالات متحده را از زوایای تازه آسیب پذیر خواهد ساخت.
۳. فناوری نوین، باعث جدائی و در عین حال نزدیکی مردم کشورهای جهان خواهد شد.
۴. امنیت ملی تمام کشورهای توسعه یافته، به گونه ای فزاینده تحت تأثیر زیرساختهای اقتصاد جهانی خواهد بود.
۵. انرژی، همچنان اهمیت ستراتیژیک فراوان خود را حفظ خواهد کرد.
۶. سراسر مرزها نفوذپذیرتر می شوند.
۸. حاکمیت کشورها در تنگنا قرار خواهد گرفت اما پایدار خواهد ماند.
۸. تجزیه یا ناکامی برخی کشورها، آثاری ناپایدار بر کشورهای همسایه خواهد گذاشت.

۹. با شرارت ها و وحشت زائی عمدی برای جمعیت های غیرنظامی، بحران های خارجی فراوانی پیش خواهد آمد.
۱۰. فضاء، محیطی نظامی، مهم و رقابتی خواهد شد.
۱۱. اساس جنگ تغییر نخواهد کرد.
۱۲. سرویس اطلاعاتی امریکا با دشمنان سرسخت تری روبه رو خواهد بود و حتی بهره مندی از منابع عالی اطلاعاتی نیز نخواهد توانست به طور مطلق از انواع غافلگیری ها جلوگیری کند.
۱۳. در دوران پیوندها و پیمان های ناپایدار، باتوجه به شمار محدود نیروهای سازمان یافته برای اقدام نظامی، از امریکا به طور پیوسته درخواست مداخله نظامی خواهد شد.
۱۴. محیط امنیتی، موضوع بحث در ۲۵ سال آینده، توانائی های نظامی و غیرنظامی متفاوتی ایجاد خواهد کرد.
- ادامه دارد.